

“Benim mânevi mirasım ilim ve akıldır”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik
Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 53 Sayı 630
Mayıs 2020

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Rukiye Dilli
(rukiye.dilli@tubitak.gov.tr)

Yayın Yönetmeni
Dr. Özlem Kılıç Ekici
(ozlem.ekici@tubitak.gov.tr)

Yayın Danışma Kurulu
Doç. Dr. Emine Adadan
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Doç. Dr. Ekin Özman Karakurt
Doç. Dr. Lokman Kuzu
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Yazı-Araştırma ve Editörler

Dr. Özlem Ak
(Tıp ve Sağlık Bilimleri)
(ozlem.ak@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuncay Baydemir
(Temel Bilimler ve Teknoloji)
(tuncay.baydemir@tubitak.gov.tr)
Dr. Bülent Gözcelioğlu
(bulent.gozcelioglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Mahir E. Ocak
(Fiziksel Bilimler)
(mahir.ocak@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuba Sarıgül
(Temel Bilimler)
(tuba.sarigul@tubitak.gov.tr)
İlay Çelik Sezer
(Yaşam Bilimleri)
(ilay.celik@tubitak.gov.tr)

Redaksiyon

Nurulhude Baykal
(nurulhude.baykal@tubitak.gov.tr)
Mehmet Sığırıcı
(mehmet.sigirci@tubitak.gov.tr)

Grafik Tasarım

Hüseyin Diker
(huseyin.diker@tubitak.gov.tr)

Video-Animasyon-Web

Selim Özden
(selim.ozden@tubitak.gov.tr)

Teknik Yönetmen

Sadi Atılğan
(sadi.atilgan@tubitak.gov.tr)

Mali Yönetmen

Adem Polat
(adem.polat@tubitak.gov.tr)

İdari Hizmetler

Nahide Soytürk
(nahide.soyturk@tubitak.gov.tr)

Yazışma Adresi

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi
Remzi Oğuz Arık Mah.
Tunus Cad. No:80

06540 Çankaya ANKARA

Tel (312) 298 95 24 **Faks** (312) 427 74 89

İnternet www.bilimteknik.tubitak.gov.tr

e-posta bteknik@tubitak.gov.tr

Abone İletişimleri (312) 222 83 99

abone@tubitak.gov.tr

Abone www.tubitakdergileri.com.tr

ISSN 977-1300-3380

Fiyatı 7 TL - Yurtdışı Fiyatı 5 Euro

Dağıtım TDP http://www.tdp.com.tr

Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

http://www.promat.com.tr/

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi 22.04.2020

Bilim ve Teknik Dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Egt. Krs. Ş. sayı Ngr.83]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

Yeni koronavirüs hastalığından korunmak için bizim yapabileceğimiz en önemli şey önlem almak. El temizliğimize ve hijyene dikkat edelim, sosyal mesafeyi koruyalım, alınan tüm tedbirlere ve kurallara uyalım, mümkün olduğunca evlerimizde katalım. Hem ülkemiz hem de diğer ülkeler için bu zor günlerin en kısa sürede ve en az zararla atlatılabilmesi hepimizin ortak dileği... Bu salgınla mücadelede canla başla çalışan herkese çok teşekkür ediyoruz.

Yeni koronavirüs hastalığı (Covid-19) küresel salgını geçtiğimiz yılın Aralık ayından beri dünyanın en önemli gündem maddesi oldu. Tüm dünya ülkeleri bu salgınla amansız bir şekilde mücadele ediyor. Yaklaşık 120 gündür hemen hemen her gün yetkililerin ve uzmanların yaptığı açıklamaları can kulağıyla dinliyor, bilimsel gelişmeleri takip ediyor ve alınan tüm tedbirlere uymak konusunda vatandaş olarak üzerimize düşen tüm sorumlulukları yerine getiriyoruz. Hepimizin gözü kulağı bu hastalığa çare olabilecek tedavilerin bulunması ve aşının geliştirilmesi çalışmalarını aralıksız sürdüren bilim insanlarında. *Bilim ve Teknik* dergisi olarak biz de Mart sayımızdan itibaren koronavirüs ile ilgili tüm bilimsel gelişmeleri takip ediyor, en güncel ve doğru bilgileri sizlerle paylaşmaya devam ediyoruz. Özlem Ak, Covid-19 küresel salgını yazı dizisine bir yenisini daha ekliyor ve Türkiye de dâhil olmak üzere pek çok ülkede bu hastalığa karşı yürütülen tanı yöntemlerini, tedavi stratejilerini ve aşı geliştirme çalışmalarını ele alıyor. Bu sayımızda salgın gündemine özel, farklı konuları ele alan başka yazılarımız da var: “Covid-19 ile Gelen Stres, Yalnızlık, Uykusuzluk ve Bağışıklık Sistemimize Olanlar”, “Salgında Tüketim Davranışı: İstifleme mi, İhtiyatlılık mı?” ve “Termal Görüntüleme”.

Tuncay Baydemir bu ayki yazılarında kararlı neon bileşiklerinden ve yapay zekânın tasarladığı yongalardan bahsediyor. Mahir Ocak, Mars’ın jeolojik yapısını incelemek için özel olarak tasarlanan *InSight* uzay aracının topladığı verilerin analiz edilmesiyle elde edilen ilk bilgileri özetliyor. İlay Çelik Sezer ise yazılarında soğuk ve sıcak demlenen kahvelerin arasındaki kimyasal farklara ve ışığın hem parçacık hem de dalga olarak ilk görüntüsüne yer veriyor. “Sağlık Bilimleri Alanında 2019 TÜBİTAK Teşvik Ödülü Hücre Bölünmesindeki Sırlara: Doç. Dr. Nurhan Özlü Sıcakkan”, “Bir Ötegezegende Demir Yağmurları: WASP-76b” ve “Suyun İnanılmaz Yolculuğu” başlıklı yazılarımızı da zevkle okuyacağınıza eminiz. Ayrıca, bu ay dergi eki olarak, yapay zekâ ile ilgili dergimizde yer almış bazı yazılardan derlediğimiz bir seçkiyi kitapçık hâlinde sizlere sunuyoruz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik kampanyasından (yıllık 60 TL) faydalanmak için www.tubitakdergileri.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Dergimizin internet sayfasını (<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da keyifle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz. Hepimizin 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlu olsun...

Sağlıcakla evlerinizde kalın ama bilimle kalın... Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici